

SPOLOK PRIATEĽOV TURZOVKY INFORMUJE

Ročník XIV.

č. 5 (158)

Pripravil Ivan GAJDIČIAR st.

V tejto sérii na pokračovanie je našim úmyslom zmapovať počiatky turzovského futbalu a zároveň si pripomenúť 80 rokov činnosti tohto klubu.

Ziaľ, už niekoľko rokov sú turzovskí fanúšikovia sklamaní skutočnosťou, že ich mužstvo hrá len okresnú súťaž a zdá sa, že ani do budúcnosti sa zrejme „neblýska na lepšie či úspešnejšie časy.“ Tým pádom sa akosi nedarí „pretaviť“ potenciál, ukrývajúci sa v sľubných výsledkoch mládežníckych tímov dorastu a žiakov. Nechajme však prítomnosť a budúcnosť na iných a pripomeňme si osem predchádzajúcich dekád turzovského futbalu, naplnených úspechmi a ako to už v športe býva, aj nepríjemnými pádmi. Ak na tomto mieste hovoríme o turzovskom futbale, budeme sa zameriavať najmä na výkony seniorskeho „A“ mužstva a len občas spomenieme výsledky turzovského „béčka“ či mládežníckych tímov, z priestorových dôvodov. O turzovskom futbale by sa za uplynulé obdobie dala napísať samostatná kniha, ale pre naše zábery bude postačovať týchto niekoľko článkov.

Ako sa to celé začalo? M. Gacík svojho času napísal článok, uverejnený v Kysuciach, kde uviedol: „V minulom roku oslávili v Turzovke už 40. výročie založenia futbalového klubu...“ Článok bol publikovaný 17.1. 1974, teda vznik klubu sa datoval do roku 1933. Tento dátum nie je správny, pretože v roku 1933 mali futbalisti Turzovky svoju prvú sezónu za sebou. Ako sa prišlo k tomuto dátumu nevieme, ale dezinpretácia mohla vzniknúť tým, že v roku 1933 skutočne vznikol v Turzovke pri Telocvičnej jednote „Orol“ (pracovala v Turzovke od r. 1922), ako reakcia na vznik Š.K. Turzovka, nový futbalový odbor, ale ten nebol predchodcom dnešného Tatranu. Ale poporiadku.

80 rokov turzovského futbalu

Ako prvý futbalový klub na Kysuciach vznikol v roku 1921 ŠK Čadca. Futbal sa bezpochyby hrával aj v iných obciach, ale pevnú organizáciu mali v tom čase len v sídle okresu. Organizovaný rozmach futbalu v regióne sa datuje až na začiatok 30-tych rokov minulého storočia, keď 20. júla 1932 vznikla Župa kysuckých maloklubov, ktorá bola riadená ako samostatný odbor pri ŠK Čadca. Ďalšími účastníkmi boli ŠK Ošadnica, ŠK Skalité, ŠK Horelica, ŠK Orol Krásno, ŠK Orol Raková a ŠK Turzovka. V Turzovke však nešlo o založenie klubu, ale o jeho obnovenie. V historických záznamoch z roku 1932 sa totiž spomína, že turzovská mládež založila poátne zreorganizovala svoj dávnejší športový klub. To znamená, že tento tu musel existovať už skôr, len o tom nemáme zachované správy a usudzovať naň môžeme len vďaka takýmto poznámkam. Reorganizovaný ŠK si od urbárskej obce prenajal pozemok a za prispenia múdzových (dnes by sme povedali aktivačných) prác si postavil nákladom 20 000 Kč ihrisko, akým sa nemôže ani veľké mesto chlúbiť. V športovom areáli mali byť, okrem futbalového ihriska aj tenisové kurty, kurtu na volejbal, turistická nocľaháreň, sprchy a cez zimu klzisko. Areál bol svojmu účelu odovzdaný 24. júla 1932 počas slávnosti, ktoré vyvrcholili zápasom turzovských futbalistov proti Š.K. Kysučan Kysucké Nové Mesto. Turzovčania v ňom zdolali svojho súperu pomerom 3:1. Tento zápas však nebol prvým, ktorý v tomto roku turzovskí futbalisti odohrali, pretože ešte pred otvorením ihriska zohrali 5 prípravných zápasov, v ktorých mali bilanciu 22 1 so skóre 10:10. Úplne prvým zdokumentovaným, historicky doloženým zápasom, bolo prípravné stretnutie s ŠK Čadca zájazdová XI. (jedenástka), Turzovka v ňom podľahla 2:4.

Slávnosť odovzdania ihriska sa pôvodne mala konať o týždeň skôr, ale pre nepriaznivé počasie ju museli presunúť. Takto opisali túto jedinečnú udalosť dobrou správou: „Veľká športová slávnosť v Turzovke ... zadržaná bola 24. júla t. r. za veľkej účasti miestneho i okolišného obecnstva a dalekých hosťov. Bolo to vlastne slávnostné odovzdanie nového športového ihriska svojmu povolaniu z príležitosti obnovy športového klubu turzovského. Slávnostnú reč držal miestny lekár Dr. Adolf Staneček, čestný predseda klubu. Vo svojej poučnej reči vyzdvihol Dr. Staneček zaslúhy miestnych činiteľov, okolo zorganizovania športového klubu turzovského, ako sú: Samo Hoff-

Turzovskí futbalisti pred založením Š.K.

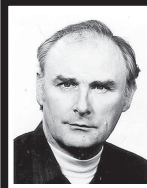
mann, Gajdoš, Friedner a iní ... Na to učinil Dr. Staneček čestný výkrok k prvému zápasu Š.K. Turzovky a Š.K. KNM.“ Tajomníkom klubu bol Samuel Hoffmann.

Po slávnostiach nadišiel čas prvej súťažnej sezóny obnoveného klubu. Na sezónu nahlásil Š.K. Turzovka na majstrovské zápasy nasledovnú farebnú kombináciu dresov – biele dresy so zeleným znakom a zelené trenírky. V súťaži nakoniec, okrem Turzovky, účinkovali aj ŠK Viktória Skalité, ŠK Stará Bystrica, Slovan Podzávoz, Zájazdová XI. Čadca, ŠK Orol Krásno, ŠK Horelica a FS Ošadnica. Zo zachovaných prameňov poznáme len výsledky majstrovských zápasov z roku 1932, Turzovka mala bilanciu 8 7 0 1 38:10. Najvyššie víťazstvo zaznamenala s Horelicou (7:0). Naopak najvyššiu prehru jej uštedrilo Krásno (1:5). Vo vtedajšom mužstve hrali Cvinček (19), Soviar (19), Gajdičiar (18), Rudinský (18), Štefanka (17), Fujak (16), Friedner (15), Gažák (14), Kocúr (14), Odrobiňák (13), Dlhopolček (9), Kolenatý (7), Hoffmann (6), Tunák (4), Chudej (3), Baliga, Kucharík, Štetina (2), Dočkal, Juris, Chudej, Kalinai, Kocúrek, Kubala a Rebroš (1). Čísła za menami označujú počet zápasov, ktoré hráči odohrali. Najlepšími strelec sa stal Cvinček s 15 presnými zásahmi, nasledoval Gajdičiar so 14 a Rudinský s 13 gólmi. Záujem o futbal musel byť v Turzovke veľký, keďže hneď pri obnove klubu bolo vytvorené aj „B“ družstvo, ktoré počas roka 1932 zohralo len 4 zápasy, z nich však 3 vyhralo a len raz remizovalo. Zaujímavosťou je, že v tom čase fungovalo aj mužstvo Š.K. Korňa (napriek tomu, že išlo o jednu obec), ktoré podľahlo turzovskému béčku 1:7. Hráčska základňa mala podporu aj vo vlastnom dorasteneckom mužstve, ktoré zohralo len tri prípravné zápasy s výberom miestnej meštianky a všetky vyhralo. Na-

priek tomu, že z prvej sezóny po obnovení klubu máme celkom podrobné informácie, rekonštruovať činnosť ŠK Turzovka v nasledujúcom období nie je jednoduché. Z mestské kroniky máme len sporé informácie. Napr. v roku 1934 prejavuje ŠK zo všetkých turzovských spolkov najintenzívnejšiu činnosť, v priebehu sezóny zohral celkovo 39 zápasov. V roku 1937 sa dozvedáme, že ŠK zohral celkovo 29 zápasov a že zápasy boli slušne navštevované. V roku 1938 zohral len 16 zápasov. Nasledujúce vojnové udalosti ochromili aj športové a futbalové dianie nielen v Turzovke. Kronikár v roku 1939 poznamenal, že ŠK zohral len 4 zápasy, pretože začiatkom augusta sa na ihrisko nastahovalo nemecké vojsko a neostalo miesto pre športovú činnosť. V období 1940-1943 si kronikár športový život ani nevšiml, resp. nepoznačil v tomto smere vôbec nič. Až v roku 1944 konštatuje, že kým v minulých rokoch členovia ŠK vyvíjali mimoriadne bohatú činnosť, v poslednom období aktivita akosi ochabla. Príčinu vidí predovšetkým v tom, že členovia klubu sa aktívne zúčastňovali na ilegálnej práci v prospech povstania, druhý dôvod bol v častej výmene celých funkcionárov.

Po skončení vojny bol na čele ŠK Turzovka Dr. Buran ako predseda a František Cvinček ako podpredseda. Oba mali veľkú zásluhu na tom, že sa podarilo pomerne rýchlo opraviť vojskom zničené ihrisko. Dokonca sa v tomto roku začalo so stavbou tréningu. Počas sezóny zohral klub 16 zápasov. Kronika menuje i dva kluby proti ktorým naši futbalisti hrali – Rožnov pod Radhoštem a dokonca proti ligovej Ostrave. Tento zápas bol označený za najvýznamnejší, žiaľ nevieme, akým výsledkom skončil. (pokračovanie nabuduce)

Mgr. DRAHOMÍR VELIČKA, Ph.D.

V piatok 13. apríla 2012 zomrel pri autonehode známeho slovenský fotograf, zakladajúci člen Spolku priateľov Turzovky FILIP LAŠUT z Vrútok. S jeho menom zostane navždy spojená publikačná činnosť Spolku, vydávanie knižných monografií, do ktorých prispieval svojimi dielami, rad pohľadnic a propagačných materiálov o Turzovke a značná časť dokumentačnej činnosti Spolku. Strácame v ňom dobrého priateľa a spolupracovníka vždy ochotného pomôcť a poradiť všade tam, kde to bolo potrebné a kde bolo možno zúročiť jeho bohaté skúsenosti a odbornosť. Jeho skromnosť a kamarátstvo nám bude všetkým chýbať.

Češ jeho pamiatke.

BLAHOŽELÁME

V máji 2012 oslavia okrúhle a polokrúhle narodeniny členovia nášho Spolku

Michael CHUBON
California, USA

PhDr. Ján DLHOPOLČEK
Hlohovec

Ing. Martin KLIKA
Žilina

Bartolomej GERNÁT
Turzovka

Rastislav HAJNOŠ
Ošadnica

Želáme im všetko najlepšie, hlavne pevné zdravie a v ďalších rokoch života veľa šťastia, úspechov a rodinnej pohody.

POTEŠILO NÁS

- že sa na riadnom zasadnutí zišiel Výkonný výbor Spolku, aby zhodnotil plnenie úloh, prijatých na ostatnej Výročnej členskej schôdzi. Mimo iného prerokovali aj informáciu o stave príprav na zriadenie Mestského múzea, ktoré po prijatí uznesenia v mestskom zastupiteľstve a v komisii školstva a kultúry uviazli „na mŕtvom bode“ a stále sa čaká na konkrétne kroky, ktoré v rámci svojich možností podnikne mestská samospráva. Výbor konštatoval pripravenosť Spolku podieľať sa na zriadení múzea svojim dielom v zmysle prijatého a schváleného zámeru. Prerokoval prípravu najbližších podujatí Spolku a jeho zapojenie sa do prípravy a priebehu Turzovského leta 2012. Schválil predložené návrhy Spolku na udelenie ocenení v rámci udeľovania Ceny Mesta za rok 2012 a prijal ďalšie opatrenia k svojej činnosti.
- že už zasadol Prípravný výbor TURZOVSKÉHO LETA 2012. Prítomní zástupcovia spoluorganizátorov, medzi ktorými nechýbalo ani vedenie nášho Spolku, prerokovali rámec programu podujatí konaných v Turzovke od 23. júna do 19. augusta 2012. O celej príprave i programe TL 2012 vás budeme informovať pravidelne na našich webových stránkach, aby ste neprišli o nič, čo na vás v Turzovke čaká a na čo sa môžete už odteraz naozaj tešiť. Bude to program hodný tradície, ktorú chceme v Turzovke udržať a rozvíjať napriek rôznym ťažkostiam, najmä rozpočtovým, ktoré prípravu a priebeh limitujú. Naďšenie a obetavosť organizátorov však určite prekoná aj túto prekážku.
- že sme od Kysuckého múzea v Čadci, menovite jeho riaditeľa MVDr. Miloša Jesenského, PhD. dostali dar v podobe troch výtlačkov publikácie Jána Gallicka „Ján Haranta v literárnokritickom kontexte“. Dielo z edície Zlatý fond Kysuckého múzea je počtom literárneho vedca významnému turzovskému rodákovi. Aj tento dar, ktorý obohatil archív a knižnicu Spolku, je výrazom dobrej spolupráce o ktorú sa obojstranne snažíme.
- že Komisia mládeže, športu a kultúry pri MsZ v Turzovke prerokovala a schválila finančný príspevok na usporiadanie VII. Rezbárskeho pleneru DREVENÉ TAJOJMSTVÁ. Pôvodne žiadaný príspevok na vydanie „sprivodcu po kultúrnych pamiatkach Turzovky“ bol vzhľadom na jeho schválenie výškou finančnou komisiou na žiadosť Spolku zrušený a spojený s príspevkom na usporiadanie rezbárskeho pleneru. Komisia sa na návrh vedenia Spolku zaoberala aj stavom plnenia prijatých uznesení vo vzťahu k zriadeniu Mestského múzea. Konštatovala, že riešenie tohto problému značne zaoštráva za očakávaním a predsavzatiami a odporúča, aby sa jeho riešením opätovne zaoberala najmä finančná komisia MsZ.
- o objavení originálu Lokálnej listiny Turzovky sme už našich členov a návštevníkov informovali. V týchto dňoch prebieha intenzívna komunikácia medzi samosprávou Mesta Turzovka, Ministerstvom vnútra SR - Slovenským národným archívom v Bratislave a Maďarským krajským archívom v Budapešti. Cieľom je vyhotovenie faksimilie Lokálnej listiny Turzovky z 21. februára 1602, ktorej originál bol nedávno objavený a je uložený v Budapešti. Práce by mali byť hotové do termínu konania tohtoročných Beskydských slávností, kedy chceme túto významnú predstaviteľským Turzovčanom a návštevníkom mesta. Všetko nasvedčuje tomu, že zámer samosprávy a nášho Spolku, dostať do Turzovky tento „rodný list obce“ v roku 410. výročia jej vydania zakladateľom, sa vďaka pochopeniu všetkých zúčastnených, naozaj podarí.